

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 473/2013-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. júla 2013 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. A. Z., P., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Košice II č. k. 28 C 7/2010-72 z 24. marca 2011 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 11 Co 186/2011-97 zo 16. mája 2012, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. A. Z. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. júla 2013 doručená sťažnosť Mgr. A. Z., P. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 28 C 7/2010-72 z 24. marca 2011 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“) v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 11 Co 186/2011-97 zo 16. mája 2012 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“).

Zo sťažnosti a z priloženej dokumentácie vyplýva, že sťažovateľ sa návrhom doručeným okresnému súdu 14. januára 2010 domáhal proti odporcovi JUDr. L. K., súdnemu exekútorovi (ďalej len „odporca“), *„určenia, že odporca nemal zákonné oprávnenie na vykonanie exekúcie a o náhradu škody s príslušenstvom“*. Okresný súd o návrhu sťažovateľa rozhodol napadnutým rozsudkom tak, že ho zamietol a zároveň uložil sťažovateľovi nahradiť trovy konania v sume 234,67 €.

Sťažovateľ podal proti rozsudku okresného súdu č. k. 28 C 7/2010-72 z 24. marca 2011 odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil, okrem výroku o trovách konania účastníkov (v tejto časti rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec na ďalšie konanie, pozn.). Napadnutý rozsudok okresného súdu v spojení s napadnutým rozsudkom krajského súdu v časti výroku o zamietnutí návrhu nadobudol právoplatnosť 28. mája 2012.

Dňa 29. mája 2012 podal sťažovateľ podnet na podanie mimoriadneho dovolania proti napadnutému rozsudku okresného súdu v spojení s napadnutým rozsudkom krajského súdu, ktorý z poverenia generálneho prokurátora Slovenskej republiky vybavila Krajská prokuratúra v Košiciach prípisom č. k. Kc 122/12-8 z 10. júla 2012, v ktorom konštatovala, že nie sú splnené podmienky na podanie mimoriadneho dovolania, a preto podnet sťažovateľa odložila. Následne sťažovateľ podal opakovaný podnet na podanie mimoriadneho dovolania v predmetnej veci, ktorý bol doručený Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) 30. októbra 2012, ktorý vybavil prokurátor generálnej prokuratúry prípisom č. k. VI/2 Pz 1050/12-8 zo 6. decembra 2012 tak, že ho odložil bez prijatia opatrenia.

Sťažovateľ tvrdí, že okresný súd napadnutým rozsudkom v spojení s napadnutým rozsudkom krajského súdu porušil jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pričom v tejto súvislosti okrem iného uvádza: *„Porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie vidím v tom, že súd hrubo prehliada nesúladi konania súdneho exekútora... s platnou legislatívou a svojim konaním spôsobil porušenie spravodlivosti.*

Zjavný nesúladi konania súdneho exekútora... je nesporne v tom, že vykonal exekúciu bez akéhokoľvek zákonného oprávnenia, ako nútený výkon cirkevného rozhodnutia, ktoré Slovenská republika, zastúpená súdnym exekútorom nevykonáva, keďže neexistuje záväzok Slovenskej republiky, aby takéto cirkevné rozhodnutie ne jej území bolo možné vykonať...

Zjavný nesúladi konania súdneho exekútora... je navyše nesporne v rozpore so zákonom č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, keď prijal návrh na výkon exekúcie vypratáním nehnuteľnosti od neoprávnenej právnickej osoby Arcibiskupstva Košice, ktorá nie je vlastníčkou vypratávanej nehnuteľnosti...“

Na základe uvedenej argumentácie sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„Základné ústavné právo Mgr. A. Z... právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Košice II 28 C/7/2010-72 zo dňa 24. marca 2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach 11 Co/186/2011-97 zo dňa 16. mája 2012, bolo porušené.

Zrušuje rozsudok Krajského súdu v Košiciach 11 Co/186/2011-97 zo dňa 16. mája 2012 v celom rozsahu a vec vracia Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.“

Súčasťou sťažnosti je aj žiadosť sťažovateľa *„o pridelenie advokáta ústavným súdom“.*

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu č. k. 28 C 7/2010-72 z 24. marca 2011 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 11 Co 186/2011-97 zo 16. mája 2012.

II.1 K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu č. k. 28 C 7/2010-72 z 24. marca 2011

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných

súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

V posudzovanom prípade mohol sťažovateľ podať proti napadnutému rozsudku okresného súdu odvolanie (ktoré aj podal), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa vylučuje právomoc ústavného súdu rozhodnúť o tejto časti sťažnosti.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol túto časť sťažnosti sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 11 Co 186/2011-97 zo 16. mája 2012

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ

mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že napadnutý rozsudok okresného súdu v spojení s napadnutým rozsudkom krajského súdu nadobudol právoplatnosť 28. mája 2012, pričom toto jeho tvrdenie zodpovedá aj dokumentácii priloženej k sťažnosti (fotokópia napadnutého rozsudku krajského súdu s vyznačením doložky právoplatnosti, pozn.). Sťažovateľ zároveň tvrdí, že sťažnosť podáva „v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia podľa § 53 ods. 3 zákona č. 38/1993 Z. z... kde lehota sa započítava v zmysle § 53 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z... po roku, ktorý § 243g zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok poskytuje pre generálneho prokurátora, ako čas na podanie mimoriadneho dovolania“, t. j. plynutie lehoty podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde počíta od lehoty, ktorú § 243g Občianskeho súdneho poriadku ustanovuje generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky na podanie mimoriadneho dovolania v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

S citovaným názorom sťažovateľa na plynutie lehoty podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sa ústavný súd nemôže stotožniť a v tejto súvislosti poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, ktorej súčasťou je aj právny názor, podľa ktorého podnet na podanie mimoriadneho dovolania generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky (§ 243e až § 243j Občianskeho súdneho poriadku) ani prípadný opakovaný podnet nemožno z hľadiska čl. 127 ods. 1 ústavy považovať za účinný a dostupný právny prostriedok nápravy, ktorý je predpokladom (podmienkou) podania sťažnosti ústavnému súdu podľa tohto článku ústavy, a preto na jeho podanie z hľadiska plynutia uvedenej lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu nemožno prihliadať (m. m. I. ÚS 49/02, I. ÚS 134/03, IV. ÚS 200/05 a iné). Podnet na

podanie mimoriadneho dovolania teda nie je iným právnym prostriedkom, ktorý je sťažovateľ v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde povinný vyčerpať na ochranu svojich základných práv alebo slobôd ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, a preto nemá na plynutie lehoty uvedenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde žiadny vplyv. Plynutie uvedenej lehoty nie je totiž závislé na snahe sťažovateľa využiť mimoriadne opravné prostriedky, ale na naplnení skutočností uvedených v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde (I. ÚS 209/03, I. ÚS 233/03).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu mimoriadne opravné prostriedky, ktoré navrhovateľ (sťažovateľ) nemôže uplatniť osobne, nemožno považovať za účinné právne prostriedky nápravy, ktoré sú mu priamo dostupné. Ustanovenie § 243e ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku totiž neukladá povinnosť (nevzniká právny nárok) vyhovieť každému podnetu. Je na voľnej úvahe generálneho prokurátora Slovenskej republiky rozhodnúť, či podá, alebo nepodá mimoriadne dovolanie (táto voľná úvaha je vylúčená iba v prípade, ak zistí, že zákonné podmienky na podanie mimoriadneho dovolania sú splnené). Oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom Slovenskej republiky nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (napr. II. ÚS 42/01, I. ÚS 67/02, III. ÚS 11/04).

Vzhľadom na uvedené je pre posúdenie otázky, či bola sťažnosť podaná v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, rozhodujúci deň nadobudnutia právoplatnosti napadnutého rozsudku krajského súdu a deň podania sťažnosti ústavnému súdu. Napadnutý rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 28. mája 2012, pričom sťažovateľ doručil svoju sťažnosť ústavnému súdu až 1. júla 2013, t. j. zjavne po uplynutí lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa na ochranu ústavnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. júla 2013